

Handläggare
Thorn Magnus

Datum
2017-03-29

Diarienummer
UBN-2017-0728

Utbildningsnämnden

Utredningsdirektiv – modell för kulturgaranti för barn och unga

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att godkänna upprättat förslag till direktiv för uppdraget att ta fram en modell för kulturgaranti för barn och unga i Uppsala kommun

Sammanfattning

Kulturnämnden och utbildningsnämnden har av kommunfullmäktige fått i uppdrag att utveckla barns och ungas möjligheter att utöva och uppleva kultur i skolan. I föreliggande ärende föreslås ett direktiv för uppdrag till kulturförvaltningens avdelning för strategi och omvärld att i samarbete med utbildningsförvaltningens avdelning för systemstöd ta fram en modell för kulturgaranti för barn och unga. Ärenden bereds gemensamt i kulturnämnden och utbildningsnämnden.

Bakgrund

Kulturnämnden och utbildningsnämnden har i Mål och budget 2017-2019 fått i uppdrag från kommunfullmäktige att utveckla barns och ungas möjligheter att utöva och uppleva kultur i skolan, bland annat genom en kulturgaranti. Kulturnämnden har samordningsansvaret för de två nämnderna. De åtgärder som båda nämnderna formulerar i verksamhetsplanen för 2017 för att genomföra uppdraget är att samverka med varandra i arbetet med en kulturgaranti i syfte att ta fram en gemensam målbild och strategier för genomförande.

Föredragning

Utbildningsnämndens viktigaste uppdrag är ansvaret för att alla barn och elever oavsett kön, social bakgrund och funktionsnedsättningar ges likvärdiga förutsättningar att nå målen. Estetiska lärprocesser är en av flera strategier för elevernas måluppfyllelse.

Kulturnämndens övergripande målsättning är att alla som bor i Uppsala kommun ska ha goda möjligheter att utöva och uppleva kultur. Som ett led i utvecklingen mot denna målsättning vill nämnden under Mål och budget-perioden 2017-2019 sjösätta en modell för kulturgaranti, vilken ger barn och unga möjligheter att ta del av kultur inom ramen för skoldagen.

I det kulturpolitiska program som antogs 2005 anges att målsättningen för kultur i skolan är att alla elever minst en gång per läsår ska få ta del av en professionell teater- eller dansföreställning, samt att motsvarande mätbara mål bör formuleras även för musik och andra konstformer. Tidigare uppföljningar har påvisat att denna målsättning inte har uppnåtts. Orsakerna till detta kan vara flera, men har hittills inte utretts mer genomgripande.

I andra kommuner som infört en kulturgaranti innebär systemet någon form av återkommande kulturupplevelser i skolan – ofta även i förskolan – varje läsår, för alla elever, i varje årskurs eller i utvalda årskurser. Eleven har rätt att få kultur integrerad i skoldagen. Kostnaden för de kulturella inslagen belastar inte skolans budget, utan finansieras av andra kommunala instanser. Ingen av landets tre största kommuner har infört någon kulturgaranti, men de samordnar och subventionerar i större eller mindre omfattning ett kulturutbud för förskolor och skolor.

I dag erbjuds kultur till Uppsalas förskolor och skolor såväl av externa aktörer som av kulturförvaltningens egenregiverksamheter och interna funktioner inom utbildningsförvaltningen. En del av kulturutbudet är kostnadsfritt eller subventionerat för förskolan och skolan genom andra instanser, annat får verksamheten själv bekosta. Förskolor och skolor tar i skiftande grad del av olika kommunala, regionala och statliga stödformer och subventioner för kultur.

Förskolor och skolor som vill använda sig av kultur kan hitta olika program och verksamheter på kulturförvaltningens webbaserade tjänst Kubik Uppsala Pedagog, och många pedagoger har hittat till sidan och nyttjar den. Däremot är det svårt för kulturförvaltningen att nå de förskolor och skolor som inte själva söker upp Kubik Uppsala Pedagog, eftersom det saknas kommunikationskanaler som garanterat når samtliga verksamheter.

Utredningsdirektiv

Kulturnämnden och utbildningsnämnden ska enligt verksamhetsplanerna för 2017 samverka runt arbetet med en kulturgaranti i syfte att ta fram en gemensam målbild och strategier för genomförande. Kulturförvaltningen och utbildningsförvaltningen föreslår att kulturförvaltningens avdelning för strategi och omvärld får i uppdrag att i samarbete med utbildningsförvaltningens avdelning för systemstöd ta fram en modell för kulturgaranti enligt det bilagda utredningsdirektivet.

Utredningen föreslås bestå i att göra en nulägesanalys vad gäller barns och ungas tillgång till kultur i förskola och skola, kulturaktörer inom området, befintliga stöd- och samarbetsformer samt aktuell kostnadsfördelning inom kommunen. Utredningen utgår från ett kulturbegrepp som innefattar konstformer som cirkus, dans, konst, litteratur, musik och teater, men även kulturarv, media, slöjd och naturupplevelser. Utvecklingen av en kulturgaranti innebär att behovet av befintliga stödformer kommer att förändras, och i utredningsarbetet ingår därmed att undersöka förutsättningarna för olika berörda stödformer närmare.

Utredningen kommer att undersöka förutsättningar och hinder för förskolor och skolor att ta del av kultur samt presentera förslag som kan underlätta för förskolor och skolor att införliva kultur i undervisningen och som därmed säkrar en likabehandling av kommunens elever vad gäller tillgången till kultur. Förslagen avser bland annat aspekter som transportmöjligheter,

samordning, lokaltillgång och kulturombudsfunktioner. Förvaltningarna undersöker tillsammans möjligheterna att utveckla en digital pedagogisk plattform för förskolor och skolor, där Kubik Uppsala Pedagog blir en viktig beståndsdel bland andra pedagogiska resurser.

Arbetet består också i att undersöka förutsättningarna för att stärka samarbetet mellan kultur- och utbildningsförvaltningarna runt kultur i skolan och att beskriva en styrmodell som säkrar en garanti i praktiken. Utredningen presenterar alternativa modeller för en kulturgaranti med konsekvensanalys vad gäller ansvarsfördelning, genomförande, effekter och kostnader för kommunen. Förvaltningarnas utredningsarbete kommer att ske i dialog med skolledare, pedagoger och verksamheter, för att ta vara på befintlig erfarenhet och kompetens som finns runt att arbeta med kultur som pedagogiskt redskap, samt för att säkerställa en slutlig modell som är kompatibel med skolans organisation, planering och kunskapsmål.

Övergripande tidplan

Mar-apr 2017: Beslut om utredningsdirektiv i kulturnämnden och utbildningsnämnden
Apr-sep 2017: Kartläggning, utvecklat samarbete mellan förvaltningarna och gemensam seminariedag för kulturnämnden och utbildningsnämnden
Okt-nov 2017: Samråd och dialogarbete
Dec 2017: Förslag till modell för kulturgaranti

Konsekvenser för barn/elever

Som framgår ovan förväntas arbetet säkra tillgången till kulturupplevelser för barn och elever. Ytterligare bedömning av konsekvenserna görs när det finns ett förslag till modell för arbetet.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningen medför inga ytterligare ekonomiska konsekvenser än kulturförvaltningens och utbildningsförvaltningens arbetsinsatser vilket ryms inom respektive budgetram.

Utbildningsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör

Utredningsdirektiv – modell för kulturgaranti för barn och unga

Kulturförvaltningen får i uppdrag att med hjälp av utbildningsförvaltningen utreda:

- barns och ungas tillgång till kultur i förskola och skola,
- kulturaktörer som erbjuder kultur till förskola och skola,
- befintliga former för samarbete mellan berörda kommunala förvaltningar och andra offentliga aktörer runt kultur i förskola och skola,
- kommunens kostnader för kultur i förskola och skola genom olika stödformer och förvaltningar,
- befintliga stödformer för kultur i förskola och skola med konsekvensanalys vad gäller ansvarsfördelning, genomförande, effekter och kostnader för kommunen,
- förutsättningar för att stärka och underlätta samarbete mellan kultur- och utbildningsförvaltningarna runt kultur i skolan,
- förutsättningar för effektiva kommunikationskanaler till förskola och skola runt kultur,
- förutsättningar för styrning av verksamhet för att uppnå en reell garanti för barn och unga, tydligt kopplad till läroplan och kursplan,
- alternativa modeller för kulturgaranti med konsekvensanalys vad gäller ansvarsfördelning, genomförande, effekter och kostnader för kommunen.

Arbetet ska återrapporteras till kultur- och utbildningsnämnderna i december 2017.